

‘De betovering van dat ene unieke moment verandert soberheid in luxe’

Marco Brand pioniert over de wereld. Aan de bergvolkeren in Azië verloor hij zijn hart. Hij bezoekt stammen in Zambia en Malawi. Op de verlaten Pampa's van Patagonië treft hij de perfecte stilte. Met zijn reisaanbod van Motor Trails realiseert hij avonturen naar het meest oorspronkelijk erfgoed van onze aarde.

Een gesprek met hem lijkt een versnelde cursus tot het wereldburgerschap.

Waar komt die fascinatie voor avonturieren vandaan?

“Al in de jaren negentig trok ik met een rugzak door Australië en lifte ik door Maleisië. Avonturieren was mijn bestaan dat ik onderbrak om me in West Europa financieel op te laden.

De motor bleek hét vervoermiddel om verlaten oorden van de wereld te ontdekken. Daarmee trok ik door de hooglanden van Azië, waar mijn fascinatie ontstond voor bergvolkeren, voornamelijk die in Vietnam. Ik leerde Vietnamees en categoriseerde de bergvolkeren in een boekwerk. Een baan als reisleader bij Koning Aap stelde mij in staat van mijn passie mijn beroep te maken. Mijn spannende en ontroerende belevenissen wilde ik delen. Ik bracht onbegaanbaar geachte trajecten in kaart, stippelde routes uit en legde contacten met de lokale bevolking. De start van Motor Trails was een logisch gevolg.”

Marco Brand: reis- of motorminnaar?

Waar ligt jouw bezieling?

“Kenmerkend voor een motorrijder is de hang naar vrijheid, het één zijn met zijn omgeving. Een motor heeft lak aan modder, stof, sneeuw, water, hellingen, wind of regen. De motor trotseert de meest moeilijke paden, is licht genoeg om per vlot een rivier over te steken en, niet onbelangrijk, met de motor ben je snel weg uit de grote massa. Daar begint het avontuur naar het onbekende: nieuwe volkeren, nieuwe gewoontes, nieuwe culturen. Zelfs anno 2008 is het nog mogelijk

gebieden aan te treffen, waar mensen in een authentieke ambiance samenleven. Waar de enig geldende (dus beperkende) wetten, die van de natuur zijn. Een voor ons volkomen onvoorstelbare situatie.”

Wie nemen deel aan de reizen en welke mentale bagage moet mee?

“Nieuwsgierigheid is voorwaarde nummer één. De motor is slechts een praktisch en comfortabel vervoermiddel. De deelnemers willen meer zien en leren van een specifiek land. Het hoeven geen ervaren motorrijders te zijn. We rijden op lekker licht en wendbaar materiaal.

Voor degenen die twijfelen aan zijn ‘off-road rijvaardigheid’ regelen we een cursus. Door met een kleine groep te reizen en alle tijd te nemen, kunnen we flexibel inspelen op de actualiteit die zich onderweg aandient. Het is fantastisch om dat aan te bieden. We weten nooit wat we zullen aantreffen. De ene dag rijden we, tussen de kudde Yaks van Tibetaanse nomaden, een spoor door graslanden. De dag daarop steken we per vlot de rivier over en wandelen we met de motor aan de hand door een stuk oerwoud. Het raamwerk van de reis ligt vast, maar er is veel ruimte voor initiatieven vanuit

Marco Brand, avonturier en oprichter van Motor Trails:

“Met de motor ben je snel weg uit de grote massa en wordt je één met de natuur”

de groep. Spontaan kiezen voor een alternatief traject, een bezoek aan een bijzondere jaarmarkt of deelname aan een volksfestijn, het kan allemaal.”

Welk authentiek volksfestijn is voor jou een hoogtepunt?

“Het Tibetaanse paardenfestival in Litang. Daar verzamelen alle Tibetaanse nomaden zich om deel te nemen aan de paardenraces. De race gaat om snelheid en behendigheid. In een wirwar van herrie en stof worden allerhande materialen van de grond opgeraapt en met een boog weer weggeschoten. De regels zijn me tot op heden nog steeds niet duidelijk. De overwinnaars worden als helden toegejuicht. Een prachtig festijn om kennis te maken met de robuuste, ruige inborst van deze populatie, die vooral bekend staat om hun spiritualiteit en religie. In een enorm tentenkamp zuipen en vechten de vaders en hun zoons. De vrouwen en meisjes, beeldschoon aangekleed, dansen en zingen. Tieners worden verliefd en huwelijken gearrangeerd. Wij worden volledig opgenomen in het feestgedruis en logeren in een grote nomadentent, die opvalt doordat er geen kudde paarden maar twaalf motoren voor de ingang staan.”

Wat is dat toch met ons Hollanders, dat we altijd weer onze horizon willen verbreden?

“Een enorme drang naar ruimte en vrijheid en ondernemingsdrang. We leven toch in een hectische en volle samenleving waaraan we zo nu en dan willen ontsnappen.”

Ik verdenk ons Nederlanders van een haast genetische behoefte om nieuwe dingen te ontdekken. Wij zijn een volk dat net zo makkelijk in tentjes, als in vijfsterrenhotels leeft. We hebben er geen moeite mee te overnachten in de 'Ger' van Mongoliërs, een nomadentent, of een eenvoudig pensionnetje. Wij willen getuige zijn van de feerieke authenticiteit van de Zijden Route. Wij gaan hoger en hoger, naar het dak van de wereld om ons te vergapen aan het natuurschoon van Nepal. Hollanders zien zware trajecten als een uitdaging. Balancerend boven ravijnen, ploeterend door blubber of door zware begroeiing. Soms is het spoor naar een bergdorp als Mongun één grote hindernis. Dat brengen we met liefde op. Want die avond zit je wel met een Zuid-Aziatische boer van de waterpijp te genieten. In zijn flamboyante hut, aan een brandend vuurtje, in het gezelschap van kippen en een geit en een bonte verzameling kinderen in Morfeus armen. Dan wordt er geproost met een landwijn: 'we hebben het gehaald'. De betovering van dat ene unieke moment verandert soberheid in luxe."

Corruptie?

"In China, een land dat zich niet conformeert aan internationale wetgeving, moeten alle deelnemers een Chinees rijbewijs halen. Voor zowel praktijk als theorie doen onze deelnemers examen. Het is grappig en eenvoudig, aangezien de reisleader zowel de vragen- als de antwoordenlijst krijgt. Mocht iemand toch zakken dan is een fooi alsnog voldoende om het begeerde document in handen

te krijgen. Corruptie is vaak een traditioneel machtsspelletje. Een rustige reactie en een flinke dosis humor zijn de juiste wapens hier tegen."

Praktische hindernissen?

"In de landen waar wij reizen, bestaan geen grote verhuurbedrijven voor motoren zoals je in de VS ziet. Elk land kent zijn eigen regels. Vaak mogen, maar nog vaker kunnen we maar met een kleine groep rondtrekken, simpelweg door een beperkt aanbod van materiaal. We moeten af en toe echt scharrelen voor motoren en veilig materiaal. Naarmate we een reis wat vaker organiseren, speelt de lokale middenstand wel meer en meer in op onze vraag.

In feite zijn er geen onoverkomelijke hindernissen. Wel eens wat gehannes aan de grens voor visa. Soms de taalbarrière. Ik heb voor het uitzetten van nieuwe reizen wel eens twee weken niet gesproken. Maar met handen en voeten kom je een eind. Je pikt altijd wel wat zinnen op. We blijven toch dat volk dat graag de taal spreekt van het gebied waarin wij verkeren."

Mooiste erfenis vanuit jouw zwerversbestaan?

"Dat er zoveel volkeren volledig anders leven en denken dan wij. Van wie de bestaansvormen totaal niet in de buurt komen van onze patronen. Ik weet zeker dat zij veel gelukkiger zijn dan wij."

'Hollanders zien zware trajecten als een uitdaging: balancerend boven ravijnen of ploeterend door blubber'

Welke gewoontes uit al die verre windstreken hebben je verrijkt?

"Gastvrijheid, respect en tevredenheid, vertrouwen in het eigen kunnen en dat van de ander. Waar wij ter wereld ook komen met een groep van Motor Trails, we worden hartverwarmend ontvangen. Dat een dorp uitloopt om ons te begroeten en te onthalen, is meer regel dan uitzondering. Zodra je het westen achter je laat, valt het op dat het helemaal niet bijzonder is dat de mensen gastvrij zijn, maar wel dat wij dát niet meer zijn. Los van de landsgrenzen leven bergvolkeren op een stuk grond met hun eigen taal gewoontes en religie. Hun eenvoudige traditionele levenswijze wordt verrijkt door de uiting van hun cultuur: door middel van kleurrijke kleding, dans en muziek. Ik ben ervan overtuigd dat dankbaarheid voor de dagelijkse dingen het geluk naar je toehaalt. We klagen zoveel in het westen, waardoor wij het leven degraderen tot een strijd om het bestaan. In de rijkere landen, zoals Nederland, maakt men vooral keuzes op basis van angst. Als je niet dit doet dan..., als je niet zus doet dan. Politici spelen handig in op angstgevoelens. Partijprogramma's bieden zogenaamde veiligheden. Overheidsbeslissingen maken de samenleving afhankelijk van instanties. Meer en meer leggen wij de verantwoordelijkheid voor ons eigen bestaan in handen van derden. Kijk maar naar de grote paniekreactie rondom moslims. De mooiste vormen van deze religie zag ik in Iran, Kazachstan, Kirgizië, maar ook dichterbij huis →

in Turkije. Ontmoetingen met de meest vriendelijke, behulpzame mensen en hun integere leefstijl, hebben mijn waardering voor hun geloofsovertuiging vergroot.”

Sta je door deze ervaringen anders in het leven?

“Het heeft mijn positieve levensinstelling versterkt. Welke obstakels ik ook tegenkom, ik weet dat alles goed komt, omdat ik geloof in mijn eigen vermogen tot beslissen en oplossen.”

Klinkt als een missie, tref je medestanders?

“O ja. Mensen die met mij reizen, mijn naaste omgeving. Ik merk het aan allerhande nieuwe bedrijven en initiatieven, die zich momenteel in Nederland ontwikkelen. Hoor het terug in gesprekken met moeders en vaders bij de crèche. Er is wel degelijk een soort nieuwe verlichting op gang, die zich keert tegen een vaak stigmatiserende beweging vanuit de samenleving en politiek. De wereld wordt steeds opener. Hollanders blijven een reislustig volk. Diep in ons zit toch die tolerantie, die leergierigheid, die maakt dat wij ons altijd weer openstellen voor andere ideologieën. Door Motor Trails vertaal ik mijn missie: we zijn allemaal anders en leven anders, als we dat van elkaar respecteren en waarderen, denken we grensoverschrijdend.”

Wat ontdekkingreizigers vaak kenmerkt, is de behoefte om kennis over te dragen. Betrap je jezelf daar ook op?

“Eerder andersom. De mentale erfenis klinkt door in de manier waarop ik mijn kinderen groot breng, waarop ik omga met geluk, maar ook met verdriet.

Dat gaat verder dan het verruilen van mijn broodje kaas bij het ontbijt voor een soepje, verder dan het vervangen van borden en bestek door kommetjes en stokjes. Uiteraard besef ik welke mogelijkheden ik heb gekregen door op te groeien in een welvaartstaat als Nederland. Hier kan ik Motor Trails realiseren. Ik probeer niet de alwetende westerling uit te hangen in derdewereldlanden, maar ook ik ben behept met belerende denkpatronen. In Zambia wilde ik de ijver vanuit Azië overdragen aan de boeren. Ik ontdekte dat ze, wonend aan een heldere rivier, zich niet de moeite getroosten een irrigatiesysteem aan te leggen om hun akkertjes beter te verbouwen. Ik betrapte me op

generaliserende vergelijkingen: de Aziaat beleeft meer genoeg aan het weggeven dan ontvangen; de Afrikaan is gewend om te krijgen. De contraproductieve weggeefliefdadigheid heeft de Afrikaan gemaakt tot wat hij is. Wanneer er een vrachtwagen van een charitatieve instelling verschijnt, volgeladen met pakken rijst, hollen de boeren over ontkiemende rijstplantjes en daarmee de opbouw van hun toekomst. Dit om de gift in ontvangst te nemen, die de honger van een avond stilt. In Bangladesh heb ik mensen in griezelig bedroevende omstandigheden gezien. Op reis bekijk je ter plekke wat je kunt doen en haak je spontaan in op behoeftes.

‘We logeren in een grote nomadentent die opvalt doordat er geen paarden maar twaalf motoren voor de ingang staan’

Zo hielpen we bijvoorbeeld in Vietnam mee aan de bouw van toiletruimtes in een school. Voor kinderen nemen we altijd wat aardigheden mee. Toch levert de dialoog steevast de meest waardevolle ervaringen op: de interesse in hun manier van leven; plezier met elkaar maken; het kopen van lokale producten. Eenvoudige dingen: een rondje op de motor; een foto weggeven of een stukje film laten zien; een spel met de jeugd. Voor de organisatie van onze reizen werken wij met lokale instanties. Zij leveren de gidsen, de monteurs, de motors, de volgwagen, etc. Zij verstrekken ons de juiste papieren en de informatie over gewoontes en regels. Door met mensen ter plaatse samen te werken en hen de verantwoordelijkheid te geven, leg je de basis voor een positieve werksfeer.”

Wat is voor Marco Brand momenteel de uitdaging?

“Het samenstellen van nieuwe trips, zoals de reis naar het Noorderlicht in Alaska. Pionieren in de hooglanden van Azië. Bovenal het verder opzetten en vervolmaken van mijn bedrijf. Daar ligt mijn hart, dat geeft de energie.”

Mooiste plek om morgenochtend te ontwaken?

“Voor zonsopgang opstaan in Patagonië. Rijden langs de verlaten pampavelden en staalblauwe meren naar het Argentijnse Ushuaia, het einde van de wereld. Het eeuwige wit van de Andes in de verte. Door de frisse ochtendbries, moederziel alleen, de zon tegemoet.”

Info: www.motortrails.nl